
Nagy Emilné, Göllner Mária

ATTILA

– Fejezet a Gonosz missziójához –

A velencei kiállítás előkészítésekor úgy éreztük, hogy léteznie kell valamilyen kapcsolatnak Atlantisz és Attila között, de hiába kerestük. Az Arkánium Szellemi Iskola kiadásában megjelent Michaeliták című kötetből közöljük az alábbi tanulmányt, amely ezt a hiányzó láncszemet fedti fel.

Attila, akit a Niebelung-énekben Etzelnek hívnak, a történelem azon rejtélyes alakjai közé tartozik, akiket Rudolf Steiner szellemi megvilágítása nélkül lehetetlen megérteni. Lényének rejtélyes volta már azokban az egymásnak ellentmondó ábrázolásokban is megmutatkozik, amelyeket különböző forrásokban találunk róla. Az a nagyszámú monda és eposz, amely a legkülönbözőbb népeknél, de főleg a germánoknál és a magyaroknál Attila személyével foglalkozik – de Priscos rétor pontos krónikáiban is, aki bizánci követként járt udvarában – nemes hősként, nagy királyként ábrázolja, aki minden tekintetben egyenértékű korának többi hősével és királyával. Aki kiérdemli, hogy a legdicsebb hős, Siegfried özvegyét feleségül vegye, akire a népek és azok vezetői úgy néznek fel, mint egy magas történelmi misszió végrehajtójára.

Más források azonban, nevezetesen a déli országokból származókban, majd a későbbi történelmi leírásokban, népevel a hunokkal együtt az emberiség legszörnyűbb hajtásaként, a kegyetlenség, a barbarizmus megtestesítőjeként ábrázolják.

Ezt a mondat magyar költők később megénekeltek, különösen Arany János, a nagy epikus, kinek tragikus eposza, a *Buda halála* német fordításban is megjelent. Arany János (1817-1882) volt az, aki a testvérnépek példáját követve, saját népeken ősi eposza után kutatott. Sokan ugyanis tévesen azt gondolják, hogy a magyarok szlávok vagy mongolok, hunok vagy cigányok volnának. A magyarok azonban a finnugor népcsaládnak tartoznak. Három testvérnépük él Európában: a finnek, az észtek és a lettek. Ezek és a magyarok a testvéri viszonyt hagyományosan ápolják. Ezenkívül a Szovjetunióban is élnek törzsek, amelyek szintén a finnugor nyelvcsoporthoz tartoznak. Az európai finnugor nyelvcsoporthoz két népe, a finnek és az észtek abban a szerencsében részesültek, hogy népi eposzukat a *Kalevala*-t és a *Kalevi-poeg*-et megőrizhették, de a magyarok a magukét – bizonyosan a törökökkel folytatott háborúikban – elvesztették; amikor a regősök is a harctéren lelték halálukat. Lásd Arany János tanulmányát: *Naiiv eposzunkról*. Csak magyar nyelven létezik.

A „hunok” elnevezés meg ma is fogalom, az embertelenség jelképe. Amint Attila neve szóba kerül, a legszárzabb, unalmas történelemkönyvek is hihetetlen tüzes hevességgel támadják azokat, akik a hunok Királyában bármi értékeset felfedeznek.

Ez érthető is, hiszen a hunok félelemkeltő viselkedésük miatt még a barbár népek korában is különösen szörnyűnek számítottak.

Azt tartották róluk, hogy minden tekintetben különböztek a többi embertől; a férfiak egész életüket lóháton töltötték, az asszonyok szekereknél éltek. Ez azt is jelenti, hogy életfunkcióik egész máshogy alakultak, mint a „normális” embereknek, hogy a nappali és éjszakai tudatuk nem tért el egymástól annyira, mint kortársaiknál. Állandó mozgásuk a légmozgáshoz hasonlított.

Ennek a népnek semmilyen szóban vagy írásban rögzített törvénye vagy rendelete nem volt, vándorlásaik és csatáik végrehajtását mégis olyan biztos egység és mások által át nem látható tervszerűség uralta, mint ami a költöző madarak vándorlásánál figyelhető meg.

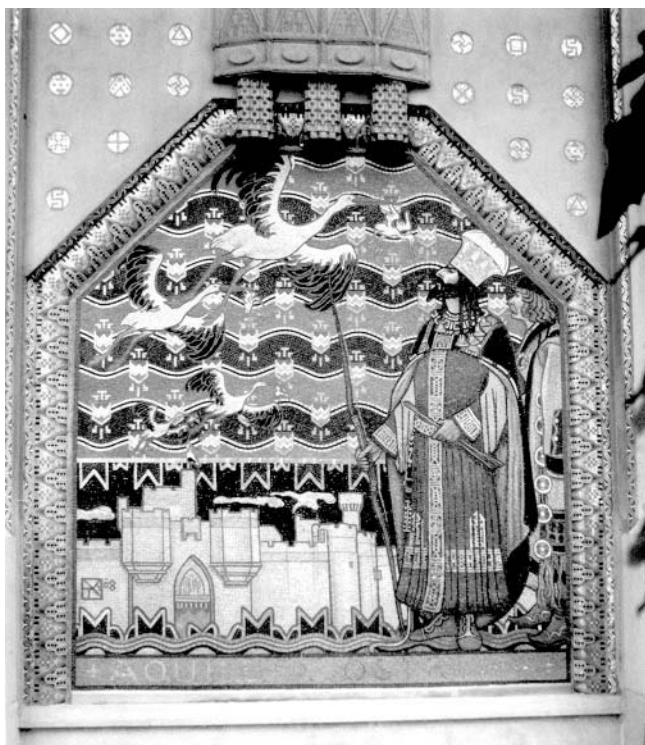
Ezzel Európában egy nép sem tudott szembeállni; a hunok akadály nélkül gyilkoltak, pusztítottak, raboltak és erőszakoskodtak mindenütt, amerre jártak. Csupán annak pusztaság híre, hogy közelednek, a legbénítóbb félelmet keltette az emberekben, és semmilyen hősiesség és bátorság nem tudta felvenni a versenyt varázslatos és különös lényükkel szemben. Rudolf Steiner egyetlen szóval magyarázta meg a hunok sajátosságát. Azt mondja, hogy a hunok az ősi atlantisziak hátramaradottjai voltak (Attila – Atlantis – Atlantis), és organizmusuk még az ősi atlantiszi emberek sajátosságait hordozta magában. Rendelkeztek a valamikori tisztánlátás képességével. Ezért nem voltak gyűléseik, törvényeik. Jellemző volt rájuk az egységes – nappali és éjjeli tudatra meg nem választott – tudatosság, a természet szellemeinek közvetlen látása és megélése, az okkult erővel való tudatos működés. A többiekétől eltérő fizikai organizmus, a testi fájdalomérzet ismeretlen volta, s végül egy egész más szintű halálélmény is megkülönböztette őket a többi európaiktól.

Az a nagy változás, amely az emberi hármasságban az atlantiszi időtől a hunok koráig (IV-V. század) végbement, okozta, hogy ez az atlantiszi fok visszamaradt, és ezáltal „luciferizálódott” nép, félelemkeltő idegen testként élt a korszak emberiségében.

Minden hun monda, s különösen az, amely a Csodaszarvasról szól, részleteiben pontosan megerősíti a hunoknak Rudolf Steiner által feltárt atlantiszi sajátosságait. Ezek a mondák nagyon sok „intimitást” tartalmaznak a hun néppel és Attilával kapcsolatban, míg a germán mondák őt és népét csupán más királyok és népek vonatkozásában ábrázolják.

Az ősrégi időkben élt Közép Ázsiában egy csodálatos szépségű királyné, Enéh. Két daliás fia volt: Hunor és Magor. Hunor és Magor volt a két testvérnépnek; a hunnak és a magyarnak az ősapja. A két testvér szenvedélyes vadász volt, egy szép nap mindketten 50-50 ifjút vettek maguk mellé, lóra ültek, és vadászatra indultak. Minden vad elejtettek amivel csak találkoztak egy csodálatos szarvas kivételével, ami állandóan eltűnt előlük, hogy aztán újra és újra előbukkanjon. A 102 ifjút rejtélyes módon, tovább és tovább csalta maga után, mígnem egy teljesen idegen földre érték, ahol a Nap nem a nyugati, hanem a keleti égen ment le.

A helyet tekintve az ifjak eltévedtek; a tudatot tekintve azonban olyan változást éltek át, amely többé nem tette lehetővé számukra, hogy régi világukba „hazataláljanak”.

Fiatalkorától tudta, hogy kicsoda, és milyen feladatra született. Ismert volt előtte a hun nép missziója, amely az ő személyéhez kötődött. Tudta, hogy – bár több fia is volt – soha nem lesz utóda, és hogy halálával leáldozik a hunok dicsősége. E bizonyosság a hun nép minden rétegében jelen volt. Priscos rétor Attilánál tett látogatása nyomán tudósít erről. Tömör, teljesen tárgyilagos és szemléletes ábrázolásából kiderül, hogy Attila – az istenek alkonyára váró Wotanhoz hasonlóan – egész népével együtt nap mint nap tudatosan nézett szembe a halállal, tudván, hogy missziójuk véghezvitele után az egész hun közösségre fizikai megsemmisülés vár.

Mielőtt Attila tulajdonképpen világ-misszióját megkezdhetné, Isten kardját kezébe kellett kapnia. Ez, a magyar monda szerint csak azután történhetett meg, miután találkozott Ahrimannal (magyarul: Ármány), és felismerte azt. Isten kardja úgy került hozzá, hogy egy napon egy folyóparti legelőn egy fiatal bika megsebesült. A pásztor, hogy a további sérüléseket megelőzze, átvizsgálta a helyet, és egy földből kiálló kardhegyet talált. A kard – tűz és lángok közepette – egy szempillantás alatt kiemelkedett a földből. Attilához vitték, aki a karddal rögtön négy vágást tett a négy anya-szél irányába, és eljövendő világuralmának szolgálata érdekében összekötötte magát a levegő elemeivel.

Ha az Attila kardjáról szóló mondát – amely a földből bukkant elő, és nem az égből származott – összehasonlítjuk hasonló mondákkal, például Siegfried kardjának történetével, felismerhetjük benne a hunok és Attila végzetképét.

A történelem a mondákkal együtt azt a tényt is megerősíti, hogy Attila, mint Isten Ostora csak akkor kezdhetné meg misszióját, amikor különleges beavatásának minden próbáját kiállta. Nevezetesen három kötést kellett magában feloldania, azaz három belső akadályt legyőznie.

Az első a római császárlányhoz, Honoriahhoz fűződő kapcsolata volt. Honoria nagy Theodosius unokája, Galla Placidia lánya volt, és Attila jegyesének szánák.

A második kötelék bátyjához, a jog szerinti királyhoz, Budához (a Niebelung-énekekben Boedelnek nevezik) fűződő kapcsolata volt, aki szabad akaratából és testvéri szeretetéből fakadóan osztotta meg uralmát Attilával.

A harmadik gyermekkori barátjához, Aetiuszhoz fűződő kapcsolata volt, aki túszként éveket töltött a hunoknál, és akivel kölcsönösen hűséget esküdtek egymásnak.

Mindhárom kapcsolat kísértés volt Attila számára: a római oldalról az a veszély fenyegette, hogy nem lesz képes szabadságát megőrizni, és feladatát – Isten Ostora-ként – megfelelően végrehajtani.

Hogy ez ne történhessen meg, mindhárom kapcsolatát radikálisan megszakította.

Először: lemondott a császárlány kezéről – aki a magyar hagyományok szerint egyetlen igaz szerelme volt –, mégpedig úgy, hogy olyan feltételeket szabott a házassághoz, amelyek biztosították volna Rómával szembeni teljes szabadságát, és amelyekről előre tudta, hogy nem fogják elfogadni.

Másodszor: megölte bátyját, Budát, aki jószágos, gyengéd, kulturált emberként egyre inkább szembekertült a hun nép kollektív lényével. Buda ebben az irányban olyan messzire ment, hogy egy várost is épített a mai főváros, Budapest helyén. Attila számára egész lényé, pusztá léte a megtestesült belső és külső akadályt jelentette. El kellett pusztítania.

Barátjához fűződő mély és bensőséges kapcsolatát – amely az Aetius-Aetzel nevek hasonlóságában is megmutatkozik – szintén feláldozta, mert ellentétes volt feladatával.

Ezzel a három radikális szakítással Attila – missziója érdekében – a lényében élő szerelmet, hálát és hűséget feláldozta.

A visszamaradt szellemi forrásokból irányított beavatása szerint csak akkor kezdhetné meg misszióját, ha a sötétség három próbáját ilyen szörnyű módon kiállta.

Történelmi tény, hogy amikor Attila nagy győzelmes hadjáratait megkezdte, a német földön lakó germán népek körében már ismert és elismert uralkodó volt. Attila csapataiban a hunok mellett nagyszámú germán harcos is szolgált.

Ez a történelmi tény mutatja, hogy Krimhildával, Siegfried özvegyével kötött házassága – amelyről mind a germán, mind a magyar eposzok beszámolnak – két impulzus összekötésének érdekében történt. Attila a maga impulzusát – a római hatalommal szemben – összekötötte a germán impulzussal, az emberiség jövőjének szolgálatában.

Ismert tény, hogy Attila győzelmet győzelemre halmozott, támadásainak senki nem tudott ellenállni. Ezt felismerve, Róma egy utolsó erőfeszítést tett, és Aetius, Attila elárult ifjúkori barátjának vezetése alatt szembefordult a hunokkal.

A döntő nagy ütközet a mai Franciaországban, Catalaunum mezőin folyt, a Marne folyónál. Ugyanitt 1914-ben az antant és a központi hatalmak is megütköztek, történelmileg sorsdöntő következményekkel.

A catalaunumi csata, az egész világtörténelem egyik legszörnyűbb csatája, egyrészt a római csapatok megsemmisülésével, másrészt a hunok súlyos meggyengülésével végződött. Attila hazatért, hogy új erőt gyűjtsön, majd nem sokára Róma ellen vonult, hogy teljes és végső győzelmet arasson.

Akadály nélkül nyomult előre Itáliában, hiszen nem létezett már római sereg, amely útját állhatta volna. Hiába

szólították fel Aetiust, hogy állítson új sereget, Aetius nem akarta és nem is tudta többé ezt a feladatot vállalni.

Rómában és Itáliában a legnagyobb félelem uralkodott. Az örök város kifosztását és elpusztítását – Alarich vandáljai kezétől – egyszer már átélték. Mi várhatott most rájuk a hunok kezétől!

Róma püspöke, Nagy Leó, utolsó kétségbeesésében két fegyvertelen kísérővel Attilához indult, hogy kegyelmet kérjen. Missziója sikerrel járt. Attila – Rómát sértetlenül hagyva – elvonult csapataival.

Miért tett így? Ez az egyik legnagyobb világtörténelmi rejtély, amit Rudolf Steiner előtt még senki nem tudott megmagyarázni, habár számtalan tudós, művész és laikus foglalkozott vele.

A legenda – amelyet a Vatikánban Raffael gyönyörű freskója ábrázol – úgy szól, hogy Attila és a püspök találkozásának világtörténelmi jelenetében Attilának látomása volt. Az égen lebegő lényekkel találkozott, akik kardot viseltek, és azt mondták neki, hogy az ő kardjuk Isten kardja, nagyobb és erősebb, Attiláénál. Ezzel a karddal ők a püspök oldalán harcolnának, és legyőznék Attilát. Attila valószínűleg felismerte e szavak igazságát, és ez a felismerés lehetett visszavonulásának igazi oka.

A tudósok, sőt a legtöbb költő is, természetesen ellenszegülnek ennek a felfogásnak, mert Attila félelmet keltő, szörnyű lényében, egész életútjában, egyetlen olyan vonást nem látnak, amely arra vallana, hogy Attilát hirtelen félelem fogta volna el. Más megoldást azonban ők sem találnak.

Rudolf Steiner azt mondja nekünk, hogy Attilának a világtörténelmi találkozás pillanatában ténylegesen oly an érzékfeletti felismerése volt, hogy a püspök személyében az új beavatott reprezentánsa állt előtte, aki ellen ő, mint ősi atlantiszi beavatott, többé már nem tudta volna erőit érvényesíteni.

Attila teljesítette feladatát, megsemmisítette a római hadsereget. Mint beavatottnak, tetteit mindig felismert szel-

lemi összefüggések irányították, és most egy új összefüggés felismerésének alapján döntött úgy, hogy hazatér. Nem sokkal hazatérése után, Attila élete és ezzel együtt a hun birodalom létezése is véget ért.

Haláláról és a roppant méretű hun birodalom felbomlásáról (a „népek csatája”), amely állítólag néhány nap alatt ment végbe, a pusztta tényeken kívül semmilyen közelebbi történelmi adat nem áll rendelkezésünkre. Annál több mese maradt róla. Mesélik, hogy Attilát számtalan embere követte vízi sírjába, és így „élve haltak meg”. Temetése ismert: hármas koporsóba fektették, egy arany-, egy ezüst- és egy vaskoporsóba. A Tiszát – egy magyarországi folyót – medréből elterelték. Ide helyezték a koporsót azok kíséretében, akik a sírba is követni akarták, illetve akiknek vele kellett halniuk.

Továbbá azt is mesélik, hogy a hunok nagy része, akik a népek csatájában nem pusztultak el, Attila legkisebb fiának, Csabának vezetésével „élve átmentek a szellemi világba” a Tejúton át, amelyet Magyarországon még ma is sokszor „Csaba útjának” neveznek.

A hunoknak ez a legendás „élve meghalása” annyit jelent, hogy a hunok még megőriztek valamit a halál atlantiszi módjából; halálukban tehát sokkal inkább jelen volt a metamorfózis motívuma, mint az akkori emberiség halálában.

Attila haláláról az a legelterjedtebb mondabeli feltevés, hogy Krimhilda ölte meg. Ez a felfogás időszerű. Krimhilda a jövőt képviselte, Attila a múltat. Miután a hunok teljesítették feladatukat, meg kellett semmisülniük, a jövő kiszorította őket.

És valóban, a történelem megmutatja, hogy a népvándorlásnak – Attila közreműködésével – sikerült az ahrimáni szellemet oly mértékben meggyengíteni, hogy már nem volt képes a belső szellemi impulzusok megsemmisítésére. *A jövő erői győzelmet arattak, és már a III. században lángra lobbant a Szent Grál fénye.*

HIROSHI HARA építész 28 éven át tanított a tokiói egyetemen. Ezalatt diákjaival 25 utazás során negyvenhárom ország sajátos építészetet képviselő vidéki településeit látogatták sorra, ezek a tanulmányutak tovább folytatódnak. A professzor nyugdíjba vonulását az egyetem egy kiadvánnyal ünnepelte. A *Learning from Villages – Tanulni a falutól* című kötet száz falut mutat be egy-egy oldalpáron, az egyiken 2-3 mondatnyi jellemzés található húsz nyelven, a másikon néhány jellemző kép a falu épületeiről. A hozzáink közelebb eső országok közül inkább városok: Lengyelországból három (Jelenia Góra, Poznan, Wrocław), Csehországból egy (Sternberk), Romániából egy (Dolhesti), Horvátországból két (Korcula és Dubrovnik) település szerepel. Európából ezen kívül egy-egy norvég és görög, öt spanyol és négy olasz község. A szerkesztők a kiadványt eljuttatták, többek között, a felkeresett települések iskoláiba, hogy az építészek által összegyűjtött tanulságok segítsenek a gyerekeknek képet alkotni a világban természetes módon kialakult építésmódok közötti különbségekről és hasonlóságokról.

A MÉRHETŐ ÉS A MÉRHETETLEN címen jelent meg a Műgyetem oktatóinak összeállításában egy huszadik századi építészetelméleti antológia. A kötet (amelynek anyagát Kerékgyártó Béla válogatta és szerkesztette, és amelynek szövegeit az övéin kívül Kunszt György, M. Gyöngy Katalin, Masznyik Csaba, Simon Mariann, Szalai András és Szántó Katalin bevezető kommentárjaival, életrajzaival és bibliográfiai tájékoztatóival olvashatjuk) a modern építészet eszméit megalapozó írásoktól napjaink építészeinek útkereső esszéiig közöl Magyarországon és magyarul eddig túlnyomórészt hozzáférhetetlen tanulmányokat, holott ismeretük az építészeti tájékozottság és műveltség feltétele. A hiány, amelyet töredékesen csökkentett egy-egy általános művészetelméleti antológia, szűk körben elterjedt forrásgyűjtemény, e kötet ismeretében jelenik meg valóságos terjedelmében, hiszen itt egy szerzőtől csak egy, esetleg két tanulmányt olvashatunk, legyen szó akár olyan – irodalmi értelemben is – hatalmas életműről, mint Frank Lloyd Wrighté, Sigfried Giedioné, Christian Norberg Schulzé, Charles Jencksé vagy a kötetet záró Kenneth Framptoné.